

10/193-5876/19667

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Küreselleşen dünyada yoksulluk, sosyo - ekonomik açıdan ön plana çıkan ana sorun olarak kendini göstermektedir. Yoksulluğun önlenmesi için, dünya çapında düşünülen makro ölçekli ekonomik ve sosyal politikaların uygulanmasında ciddi darboğazlarla karşılaşmaktadır. Küreselleşme olgusu ve yeni dünya düzeni sonuçta yoksulluğun artmasına yol açmaktadır. Bu nedenle uygulanan politikaların, geçici önlemler içeren, sanal çözümler üreten bir nitelikte kaldığı gözlenmektedir.

Dünya Bankasının yaptığı bir araştırmaya göre, 2000'li yıllarda, Dünya genelinde yaşayan 5.5 milyar insandan, 1.1 milyar kişiden fazlası yoksuldur. Gelişmekte olan ülkelerde ise yoksulluğun, çok daha yaygın ve ağır olduğu ortaya çıkmaktadır. Söz konusu ülkelerde yaşayan her üç kişiden biri yoksul durumdadır.

Mutlak yoksulluk, bireylerin yaşamlarını fiziken devam ettirebilmek amacıyla gereksinim duyduğu asgari tüketim seviyesi olarak ifade edilmektedir. Buna açlık sınırı da denilmektedir. Uluslar arası standartlara göre, kişi başına bir ABD doları düzeyindeki gelir, açlık sınırı olarak kabul ediliyor. Bu ölçüte göre, 2002'de Türkiye nüfusunun yüzde 17.8'i (12.2 milyon kişi) açlık sınırı altında yaşamaktadır.

Açlık sınırı altında yaşayan 12.2 milyon kişi, Türkiye'de yıllık kullanılabilir gelirin yüzde 5.3'ünü almaktadırlar. Buna karşılık, yıllık gelirin yüzde 50.1'i nüfusun yüzde 20'lik en üst gelir düzeyinde bulunan nüfus grubuna gitmektedir. Bu tablo, gelir dağılımındaki adaletsizlik ile yoksullaşma olgusunun yan yana gittiğini göstermektedir.

AKP iktidarında yoksulluğun arttığı ve süreklilik kazanmakta olduğu görülmektedir. Bunun temel nedeni, işsizlik sorunun büyümesi ve gelir dağılımındaki adaletsizliği düzeltecek politikaların yokluğudur.

Geçekten 2003 yılında işsizlik rekor düzeye tırmanmıştır. DİE'nin düzeltilmiş verilerine göre, 4.5 milyon yurttaşımız işsizdir. Toplam işsizlik oranı yüzde 17.8'dir. Bunlardan sadece bir milyonu mevsimlik iş bulabilmektedir. İşsizlik sorunu en çok eğitimli gençlerimizi vurmaktadır. Bu grupta işsizlik oranı 2003'te yüzde 25 düzeyine tırmanmıştır. Eğitimli gençler arasındaki işsizlik, kentlerde daha da yükselmekte, yer yer yüzde 30'lara kadar tırmanabilmektedir. Yani eğitimli her üç gençten biri, işsiz durumdadır. AKP'nin yanlış politikalarının sürdürülmesi halinde, gelecek 3-4 yıl içinde, işsizliğin ikiye katlanacağı tahmin edilmektedir.

AKP iktidarının yaklaşık bir buçuk yıllık politika uygulamaları sonucu; dört kişilik bir ailenin aylık zorunlu gıda harcaması – ki buna açlık sınırı denilmektedir – 2004 yılı Mart ayında 473 milyon liraya ulaşmıştır. Benzer şekilde, dört kişilik ailenin zorunlu gıda harcamaları yanı sıra giyim, kira yakacak, ulaşım, kültür gereksinimleri için yapması gereken harcama tutarı – ki buna ise yoksulluk sınırı denilmektedir – 1milyar 473 milyon liraya tırmanmıştır.

Oysa halen, 16 yaşından büyük işçiler için net aylık asgari ücret 303 milyon liradır. Bu miktar dört kişilik bir ailenin yalnızca gıda harcamasına, 19 gün yetmektedir. Kısaca asgari ücretle iş bulabilme şansı yakalamış olan milyonlarca

10/193-5876/19667

yurttaşımız dahi çok derin bir yoksulluk ve insanca olmayan yaşam koşulları ile karşı karşıyadır.

OECD'nin (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı'nın) yapmış olduğu çalışmaya göre, 2003 yılı sonu itibariyle, Türkiye, OECD'ye dahil tüm ülkeler arasında en yoksul ülke olarak belirlenmiştir. Satın alma gücüne göre kişi başına gelir, Türkiye'de OECD ülkeleri ortalamasının ancak dörtte biri düzeyinde seyretmektedir.

Halen, AB'ye üye 25 ülke ile beklemede olan 3 aday üye arasında, yani toplam 28 ülke içinde gelir dağılımı en bozuk ülke Türkiye'dir.

Halen ülkemizde;

İki milyon insanımız günlük 1.15 dolar; 20.7 milyon insanımız ise günlük 4.3 dolar gelir ile yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır.

DİE'nin yoksulluk ve yaşam memnuniyeti ile ilgili bazı araştırmalarına gelince, Türkiye'de halkın yarısından fazlasının mutlu olduğunu iddia edilmektedir. Söz konusu araştırmalar, ülkemizde yoksulluğun boyutları hakkında ciddi kuşkular yaratacak nitelikte görülmektedir.

Değinilen görüşlerin ışığında, yoksullukta gerçek boyutun ortaya konulması ve alınması gereken acil önlemler hakkında Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 üncü maddelerine göre Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Enis TÛTÛNCÛ
Tekirdağ Milletvekili
ve 22 Milletvekili

1. Enis TTNC-Tekirdağ
2. Kemal KILIÇDAROĞLU-İstanbul
3. Ali Kemal DEVECİLER-Balıkesir
4. Kazım TÜRKMEN-Ordu
5. Hüseyin GÜLER-Mersin
6. Mehmet Mesut ZAKCAN-Aydın
7. Ali Kemal KUMKUMOĞLU-İstanbul
8. M.Akif HAMZAÇEBİ-Trabzon
9. Erol TINASTEPE-Erzincan
10. Zekeriya AKINCI-Ankara
11. Güldal OKUDUCU-İstanbul
12. Oğuz OYAN-İzmir
13. Mehmet Nuri SAYGUN-Tekirdağ
14. Hüseyin ÖZCAN-Mersin
15. Hakkı AKALIN-İzmir
16. Erdoğın KAPLAN-Tekirdağ
17. Halil AKYÜZ-İstanbul
18. Mehmet Şerif ERTUĞRUL-Muş
19. A.İsmet ÇANAKÇI-Ankara
20. Mehmet S.KESİMOĞLU-Kırklareli
21. Rasim ÇAKIR-Edirne
22. Necdet BUDAK-Edirne
23. Fahrettin ÜSTÜN-Muğla
24. Yavuz ALTINORAK-Kırklareli